

Семенюк М. А. Особливості управління банківськими ризиками. Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки України: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р.)] / відп. ред. Л. Г. Ліпич, А. М. Лялюк. Луцьк, 2019. С.143-144.

Семенюк Марія-Віолетта Андріївна
*студентка факультету економіки та управління
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки*

УДК 336.71

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ

Банківська діяльність здійснюється під впливом різних ризиків, які мають як внутрішню, так і зовнішню природу. Своєчасне попередження цих ризиків, правильна оцінка і управління дають можливість уникнути їх або значно зменшити неминучі втрати, які виникають в процесі банківської діяльності.

Проблемі управління банківськими ризиками присвячені наукові праці багатьох іноземних і вітчизняних вчених, серед яких Т. Бачкай, Р. Брейлі, Е.А. Буглак, Є.І. Кузнєцова, Д.Р. Пєскова, К. Редхед, В.Д. Фетисов, С. Хьюс, У. Шарп. Незважаючи на те, що питанню управління банківськими ризиками останнім часом приділяється все більше уваги як у наукових дослідженнях, так і на практиці, ця проблема залишається недостатньо вивченою.

Під банківським ризиком слід розуміти подію, в результаті настання якої існує реальна можливість отримання результатів різного характеру, здатних позитивно і негативно впливати на діяльність банку [1, с. 97].

Під управлінням банківськими ризиками прийнято розуміти заходи щодо зниження ймовірності настання подій з негативними наслідками, а також зменшенню можливих втрат.

У процесі управління стратегічним ризиком банку повинні використовуватися такі інструменти його мінімізації [2, с.44]:

- побудова комплексного процесу стратегічного планування;
- доведення стратегічних цілей і завдань до виконання;
- облік фінансових показників банку при складанні стратегічних планів;
- наявність достатнього рівня капіталу для виконання стратегічних планів.

Розробка і впровадження стандартизованих процедур проведення банківських операцій дозволить забезпечити істотне зниження операційних ризиків і здійснювати поточний контроль над їх виконанням. З огляду на великі обсяги операцій банку на міжбанківському ринку, особлива увага повинна приділятися мінімізації відповідних ризиків [3, с.213].

Моніторинг кредитних ризиків повинен включати в себе безперервний контроль як стану кредитного портфеля в цілому, так і виконання кожним позичальником умов конкретної кредитної угоди.

Управління процентними ризиками має здійснюватися шляхом оперативного прийняття управлінських рішень щодо зміни процентної політики банку на основі аналізу вартості активів і пасивів банку як в розрізі загального обсягу, так і за окремими групами. Для цього за допомогою спеціально розробленого програмного забезпечення повинні регулярно проводитися розрахунки спреду і процентної маржі банківських операцій [4, с.6].

Контроль ринкових ризиків повинен включати регулярне вивчення впливу коливань ринкових процентних ставок на фінансовий результат банку. Також необхідно проводити аналіз прибутковості по різних видах цінних паперів і вчасно перевіряти оптимальність структури портфеля цінних паперів.

Мінімізація валютних ризиків повинна забезпечуватися за допомогою моніторингу валютних ринків і контролю виконання відповідних нормативів валютної позиції банку. Управління ризиком втрати ліквідності повинно гарантуватися регулярним аналізом фактичного стану виконання банком своїх зобов'язань і повернення активів за обсягами та термінами [5].

Що стосується ризику репутації, то управління ним може здійснюватися шляхом прогнозування та реагування на зміни ринкового та іншого характеру, які впливають або можуть вплинути на репутацію банку.

Юридичний ризик повинен управлятися шляхом введення на всіх організаційних рівнях чітко визначених повноважень, підзвітності та відповідальності за дотримання необхідних вимог і норм.

Управління ризиком інформаційних технологій визначається стратегією, яка охоплює структуру технічних і телекомунікаційних засобів, програмного забезпечення, баз даних і мереж, їх цілісності.

Таким чином, управління банківськими ризиками слід розглядати як складну систему з багаторівневою ієрархічною структурою, єдиною мережею обміну інформацією та методологічною базою.

Список використаних джерел:

1. Бородюк О.В. Як удосконалити управління банківськими ризиками. *Незалежний аудитор*. 2014. №9 (32). С. 96-107.
2. Карлін М. І. Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник / М.І. Карлін, О. В. Борисюк. Луцьк : ПП Іванюк , 2013. 273 с.
3. Кльоба Л.Г. Ризик — менеджмент комерційного банку. *Науковий вісник НЛТУ*: зб. наук. техн. пр. Львів, 2008. Вип. 18.9. С. 213-223.
4. Кльоба Л.Г. Фінансова безпека і ризики банківської інвестиційної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. № 12. 2016. С. 6-12.
5. Кузьмін О.Є. Управління ризиками в системі процеснеструктурованого менеджменту / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.В. Муқан, Н.М. Сиротинська. *Ефективна економіка*. 2011. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_4_24.